

N° 185
1910

"RITNING" TIL "NYSVORNAD" A "TOMTEN"
"N° 15" KV "SULJEN"

Bygningen med den fastsættede
etage som følger.
Tilsluttet den 1. dec. 1912
Sjunde Byggetilladelse

H. H. H. skt. 1912.
Trostelund

0 5 10 15 20 25 30 35 40 45 50 55 60 65 70 75 80 85 90 95 100 METER

Några minnen om vårt hus och dess omgivning.

Hösten 1944 blev mina föräldrar erbjudna att hyra en trerumslägenhet och samtidigt åta sig att vara portvakt. Det var bostadsbrist även på den tiden och vi var fem personer (vi tre, en farbror och en morbror) i en etta på Heleneborgsgatan, då det var nödvändigt att hjälpa sina släktingar även om det var påfrestande. Det var således ett jättefint erbjudande som de accepterade med glädje.

Att vara portvakt på den tiden innebar att städa i entrén, elda för uppvärmning, utföra mindre reparationer, anlita yrkesmän för speciella uppdrag mm. Ett påtagligt arbete var att uppvärmningen gjordes med meterstora vedklabbar och när det var extra kallt behövdes det fyllas på flera gånger om dagen. På stan var det överallt höga vedstaplar eftersom det var enda sättet att värma hus under krigstiden. Som barn minns jag att man byggde grottor och lekte mellan vedstaplarna trots att det var ett populärt ställe även för råttor. Allt blev bättre när man några år efter krigsslutet gick över till koleldning och vedstaplarna försvann. Det var inget centralt varmvatten i huset på den här tiden utan i varje kök och tvättrum fanns det en varmvattenberedare där vattnet värmdes upp med gas. Tvättrummet var bara en dryg kvadratmeter, så man fick stå framför handfatet när man duschade. I källaren fanns det ett badkar för alla hyresgäster som kunde tingas hos oss. Det var i samma utrymme som under sista tiden varit vårt gemensamma duschrum, toalett och tvättstuga.

Hörnet Hornsbruksgatan/Borgargatan 1900

Mycket var ransonerat under kriget och även flera år därefter. Ransoneringskortet delades ut av portvakten i respektive hus så det var ett skäl för alla hyresgäster att besöka oss. Ett annat skäl var att betala hyran varje månad. Värden kom då till oss och tog emot hyresgästerna och deras betalning. Vårt skrivbord som användes står faktiskt placerat på samma plats fortfarande. Direktör Lövkvist var värd och ägare på 40-talet och sålde fastigheten till fru Wetterström på 50-talet.

Söder beboddes på den här tiden främst av arbetare. De som hade trerummare i vårt hus var i de flesta fall av annan kategori. Av de jag minns var t ex Andersson, 4 tr., ägare av en stor möbelaffär vid Hornsplan; Lundström, 2tr, satt i riksdagen för folkpartiet; Collmar, 4tr, arbetade på riksbanken vilket var väldigt fint enligt hans hustru. Ni kanske har sett deras son Lars som ”en präst i natten” i TV4 eller som präst i Adolf Fredriks kyrka. De som bodde i enrum-

mare eller enkelrummen var mera typiska söderbor. Vår granne Johansson som bodde i enkelrummet var en speciell person. Enligt polisen var han en av de mest framstående hembrännare på Söder. De lyckades mig veterligt aldrig bevisa någon skuld. Själv var han försynt och oförarglig men hans kunder kunde vara väldigt stökiga, så det var en lättnad för oss alla när han till slut blev vräkt.

På bottenplanet var det lokaler att hyra ut som idag. Till höger om porten hade stadens renhållning sina kvastar och renhållningsvagnar. Mycket tidigt varje morgon gick de ut därifrån för att soppa alla gator rena. Till vänster var det damfrisör som idag och i de andra lokalerna hyrde kommunisterna för sitt administrativa arbete. De gladdde mig som barn genom att bjuda mig på sina julgransplundringar i många år. På slutet av 60-talet fick även FNL vara i deras lokaler. Sabotage mot FNL var vanligt och en natt kastade någon in en brandbomb i brevlådan till de inre lokalerna. Det blev en häftig brand som fyllde hela trapphuset med tjock rök. Jag bodde då med familj två trappor upp och brandkåren förberedde en evakuering på brandstege för oss och våra barn. Lyckligtvis fick de kontroll på branden så vi kunde vara kvar i lägenheten. Jag hoppas att våra dörrar är lika täta idag som då, för det blev inga rökskador i lägenheterna.

Garaget hyrdes ut för 8 bilplatser. Omkring 1980 höjdes hyran så kraftigt att alla sa upp sina hyreskontrakt, vilket antagligen var meningen så att det kunde hyras ut för verkstadsarbete istället.

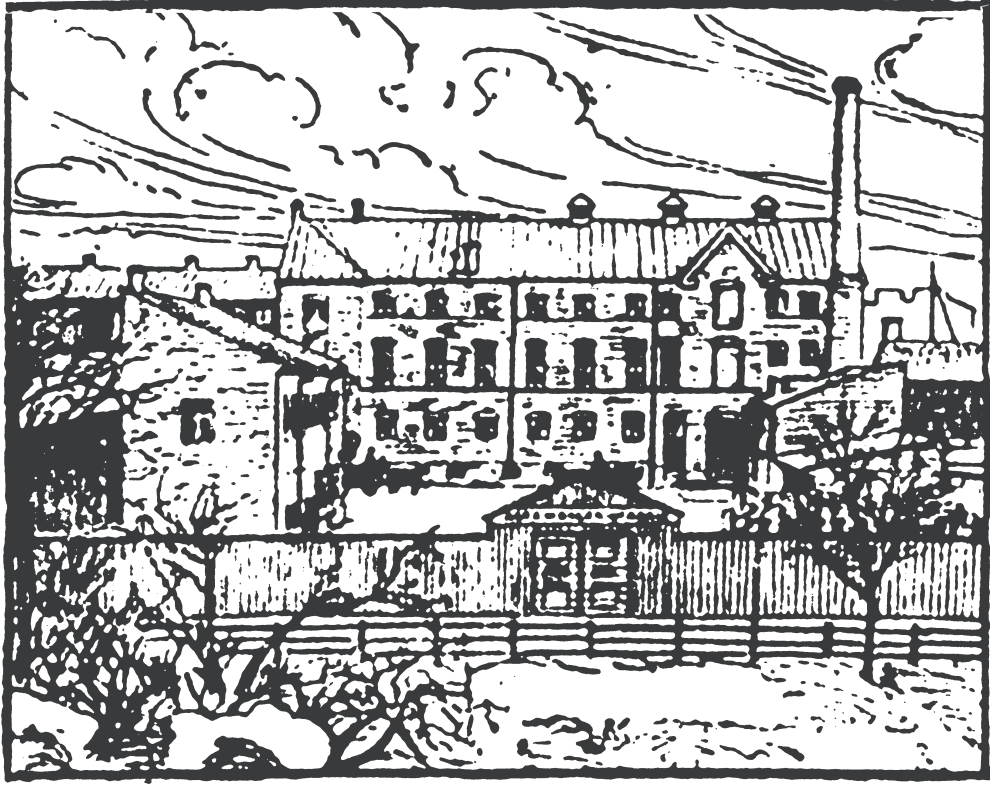
På 60-talet hyrde några en skrubbe på gårdens bortre del för att producera hötorgskonst. Ni kan inte ana hur snabbt tjäderspel, röda stugor vid en sjö mm kom till. Det sas att en av dem var Stig Aspelin, men om det var fallet så signera han inte tavlorna med sitt rätta namn.

Omgivningarna till vårt hus dominerades naturligtvis av parken. Plaskdammen, sandlådan och gungorna fanns redan på 30-talet, kanske ännu tidigare. Till höger nedanför kyrkan var en stor länga med nödbostäder. Omkring 1917 byggdes det många s.k. nödbostäder i Stockholm och då speciellt på söder. Nödbostäderna i Högalidsparken byggdes dock redan 1897. Strax efter krigsslutet 1945 revs allt helt plötsligt. Lekparken användes även av de frireligiösa på somrarna. Filadelfia var där en vardagskväll i veckan i området nedanför sandlådan. Frälsningsarmén tågade med fanor och musik varje söndag från deras lokaler på Långholmsgatan till parken invid Högalidsgatan. Båda hade en viss publik framgång. Nästan halva Borgargatan söderut dominerades av en margarinfabrik som gick fram ända till Långholmsgatan. Den livliga biltrafiken från fabriken gick ut på Långholmsgatan, så den störde oss inte.

Kommunikationerna i vårt område var då liksom nu mycket bra. Spårvagnarna linje 3 till bl a Centralen vände vid Pålsundsgatan, linje 10 till Stureplan vände vid Hornsbruksgatan (hette då Brännkyrkogatan). På Långholmsgatan gick ringlinjen nr 4 och vid Hornsplan kom 13 och 14 från de södra förorterna till Slussen. På grund av bränslebrist under kriget satsa man även på trådbussar som således gick på elektricitet. Bussen 36an tog oss ungdomar som gick på Södra Latin till skolan.

På Borgargatan 8 bodde jag en trappa upp mellan 1944-1959 och därefter med egen familj två trappor till 1970. Under hela tiden var det mycket trevligt med en fin stämning i huset och jag upplever det som lika bra nu och är övertygad om att även i fortsättningen kommer det bli ett fint hus att bo i.

Bo Littbrand

Agra Margarinfabrik — Stockholms enda Margarinfabrik

Bulten 15

Kallens

1487

N° 185
1910

ING. TILL BYGGNADSNÄMNDEN
26 MAJ 1910

Till

24/8 1910 byggnadsdelaf

Stockholms stads byggnadsnämnd.

8/6 skriftl. & 2 skriftl.
anmälan & stämprotokoll

Undertecknad... anhåller härmed att enligt bifogade 7st ritningar
med 7st kopi^{or} få uppföra nedan angifna byggnad... å tomten N:o 15
i kvarleret Bulten å Söder malm
med adress:

(Afses hörnhus torde alla gatornas namn utsättas.)

- A. Ett 6 våningar högt hus vid gat^{an};
- B. Ett vån högt hus inne å gården;
- C. flygelbyggnad;
- D. Uthus af sten, afsed... all inrymma
- E. Uthus af trä, afsed... all inrymma

Stockholm den 26 maj 1910

ändr. i skriftl.?

gen. Yttra Skeri- och Ockenilla sk.
Namn: Brof. Bäckin
Titel: Byggnadsingenjör
Adress: Savastj. 29 sk.

Rev. 3/6 - 10 Kl. 11.15

Scenent. brakar, tomter och 14 ritn. med
Bulten 15.

Vänd!

6 sep 24/8 10 (2+1 bän. hus)

IND. TILL BYGGNADSNÄMNDEN

1489

5 SEP. 1910

N:o 184 = 185
1910

Till
Stockholms stads Byggnadsnämnd.
7/9 10 Radin anm.

Får härmed vördsamt anhålla
att på undertecknad få öfver-
flyttadt byggnadsloppet å tomterna
N:o 15 = 18 kv. Bulten, samt själf
ansvara för arbetet.
Stockholm d. 5 sept. 1910.

Per Olof Radin

Lagfrån för Radin af 29/8 1910 fränd. = inteckning

546C

År 1878.

Södra Åkeri- och Renhållnings Aktiebolaget, ägare af tom-
ten N:o 15 i kvarteret Bulten inom Maria församling här i staden,
förbinder sig att till förmån för nuvarande och blifvande ägare
af tomten N:o 18 i samma kvarter för all framtid lämna obebyggd
ett område af sju meters bredd å tomten N:o 15 utefter hela sist-
nämnda tomts gränslinje mot tomten N:o 18; och medgifver bolaget
till säkerhet för ofvan nämnda servitutarätt inteckning i sin be-
rörda tomt N:o 15 i kvarteret Bulten.

Stockholm den 26 April 1910.

Södra Åkeri och Renhållnings Aktiebolaget
- Per Olof Radin - Per Olof Radin

Bevittnad:
P. O. Karlsson N. H. Reddelad.

Å 60. År 1910 den 2 Maj meddelades inteckning
i fastigheten nummer femtom i kvarteret
Bulten ägarin af fastigheten Å 18 i sam-
ma kvartal till säkerhet för beständigt
af det i ofvan intagna förbindelse om för-
målde servitut, betygar Stockholms stads
Länsvant. i prot. P. O. Radestamsvärdens vägnar
Karlsson

Beskrifning

medelst besvarande af nedanstående frågor öfver de af mig anmälda byggnaderna på tomt N:o 15 i kvarteret Bulten vid gatan å Södermalm.

Vid nedanstående frågor äro tryckta anvisningar till innehållet af de uppgifter, som bör lämnas byggnadsnämnden

1:o Är egendomen besvärad med servitut?

Ja!

2:o Hvertill skall byggnaden användas?

Boningshus, magasin, smides-, snickars-, målars-, mekanisk verkstad, stall etc.

Boningshus.

3:o Huru är den naturliga grunden beskaffad?

Upplyses bäst genom aflämnad borrningskarla.

Antagligen bra.

4:o Är bottenförstärkning behöflig och huru skall den verkställas?

Såret bör upplysa om grundmurarna skola uppföras på berg eller annan fast mark; om påtning eller annan bottenförstärkning skall anordnas, i hvilket fall påtningsskarta skall föreläsa. Om grundläggning med betan skall ske, erfordras ritningar och beräkningar öfver sådant pelarna som mellan den blifvande hoalf och dessa förankring, samt särskild ansvarsförbindelse och kontrollansförbindelse för arbetet.

Uppföres på berg.

5:o Huru skola källare- och grundmurar uppföras?

Skall sprängd sten med eller utan bruk användas eller möjligtvis betan? I senare fallet bör särskild ansvarsförbindelse och kontrollansförbindelse aflämnas jämte ritning och beräkning.

Beton.

6:o Huru skola källaretaken utföras?

Upplysning lämnas om tegelhoalf med eller utan järnbalkar skola användas, eller om man ämnar använda järnbalkar med betanhoalf, då dimensionerna böra angifvas.

Järnbalkar med betanhoalf.

7:o Huru skola bjälklagen i huse utföras?

Skola bjälkar eller plank af trä användas eller järnbalkar? I senare fallet böra beräkningar inlämnas.

Träbjälkar.

8:o Huru skola hufvudfasaderna och öfriga ytterväggar behandlas?

Skola de kalktrappas eller fugalrykas, tecknades med fasadtegel eller med naturlig sten af ett eller annat slag? I senare fallet bör detaljritning öfver murans sammansättning inlämnas.

Beklädnad af naturlig sten i höjd med souterainin. äro profan för kalktrappning.

9:o Huru skola taklisterna utföras?

Skola taklisterna muras och putsas; skola gipsornament anbringas; skall naturlig sten användas, eller listerna göras af trä eller plåt?

Skuras och putsas.

10:o Huru skall yttertaget täckas?

Med tegel, skiffer, mätal eller galvaniserad plåt eller asfaltpapp?

Mätal plåt.

11:o Huru skola trapporna utföras?

Skola trapporna muras med tegel eller block af naturlig sten eller betan, eller utföras i järnkonstruktion eller helgjutas af betan? I de två senare fallen böra detaljritningar med beräkningar samt särskild ansvarsförbindelse och kontrollansförbindelse för arbetet föreläsa.

Sten af naturlig sten på kupor af betan.

12:o Huru skola balkonger eller utbyggda tornpartier uppföras och förankras?

För siktigare konstruktioner bifogas detaljritningar med beräkningar.

Balkonger af inmurad och förankrad järnbalkar.

13:o Huru blifva större fristående gavelpartier och andra ornamentala prydnader förankrade?

14:o Skall i huset anbringas personhiss eller varuhiss och huru skall densamma anordnas?

Personhiss.

15:o Hvilken skall såsom ansvarig byggmästare utföra byggnaden?

Hunderstedt.

I händelse jag under arbetets förtgång vill i ett eller annat hänseende afvika från ofvan lämnade uppgifter, åtager jag mig att därom i god tid före arbetets företagande hos byggnadskontoret göra anmälan.

Stockholm den 26 maj 1910

Boo Björk
Byggnadsingenjör

Till besiktningen kallas:

Prot. N. Radin
Svarstyg. 398
d. 30 26/

$$Q = \frac{2.66}{2} + \frac{2.6 \cdot 1.51}{4.1} + \frac{1.87 \cdot 1.1}{4.1} = 1.33 + 0.77 + 0.5 = 2.6 \text{ ton}$$

$$x = \frac{1.49 \cdot 4.1}{2.66} = 2.3 \text{ ton}$$

$$M = 2.6 \cdot 2.4 - 1.21 \cdot 0.8 - 1.49 \cdot 1.15 = 3.66 \text{ tonmeter}$$

$$W = 356 \text{ cm}^3 \text{ I NP 24 } W = 353 \text{ cm}^3 \quad \sigma = \frac{356000}{353} = 1010 \text{ kg/cm}^2$$

Balkar i Souterrainvägg.

Balkar i bjälklag

Balk nr 4.

Spännvidd 4.5 m. egen vikt af bjälklag = 400 kg
 rörligt last = 300
 jämnt fördelat last tot. last 700 kg/m²
 $Q = 1.6 \cdot 4.5 \cdot 0.7 = 5.18 \text{ ton}$
 $M = \frac{5.18 \cdot 4.5^2}{8} = 2.96 \text{ tonmeter}$

$$W = 296 \text{ cm}^3 \text{ I NP 23 } W = 314 \text{ cm}^3 \quad \sigma = \frac{296000}{314} = 945 \text{ kg/cm}^2$$

Balk nr 5

Spännvidd 3.5 m.
 $Q = 1.9 \cdot 3.5 \cdot 0.70 = 4.64 \text{ ton}$
 $M = \frac{4.64 \cdot 3.5^2}{8} = 2.15 \text{ tonmeter}$

$$W = 215 \text{ cm}^3 \text{ I NP 30 } W = 214 \text{ cm}^3 \quad \sigma = \frac{215000}{214} = 1005 \text{ kg/cm}^2$$

Balk nr 6

Spännvidd 5.5 m.
 $Q = 1.55 \cdot 5.5 \cdot 0.7 = 5.96 \text{ ton}$ $M = \frac{5.96 \cdot 5.5^2}{8} = 4.27 \text{ tonmeter}$

$$W = 427 \text{ cm}^3 \text{ I NP 26 } W = 441 \text{ cm}^3 \quad \sigma = \frac{427000}{441} = 970 \text{ kg/cm}^2$$

Balk nr 7

Spännvidd 4.7 m $Q = 1.65 \cdot 4.7 \cdot 0.7 = 5.1 \text{ ton}$

Med. & M. byggm., 4/12 1912 godk.
 W. Nyström

NO. 711 BYGGGÄMNINGEN
 19 NOV. 1912

Nr 185
 1910

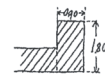
Hållfasthetsberäkningar för nybyggnaden

Nr 15 kv. Bulten.

Grundpelare.

Pelare I.

Regelmur	6.050.22.14	=	112.20 ton
Betongmur	3.7.05.2.23	=	8.50
Bjälklag	3.2.06.6	=	21.60
Gjutenak	2.3.6.6.0.25	=	3.80
Pelare		=	4.00
			<u>153.10 ton</u>

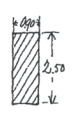

$\sigma_{fla} = 1.62 \text{ m}^2 \quad \sigma = \frac{153100}{16200} = 9.5 \text{ kg/cm}^2$

Betongbland. 1:5:7 20% spårsten.

Pelare II.

Regelmur	7.75.05.24.17	=	158.10 ton
Betongmur	6.25.05.2.23	=	14.38
Bjälklag	3.15.06.6	=	16.20
	3.2.06.6	=	21.60
Pelare		=	12.00
			<u>222.28 ton</u>

$\sigma_{fla} = 2.25 \text{ m}^2 \quad \sigma = \frac{222280}{22500} = 9.8 \text{ kg/cm}^2$

Betongbland. 1:5:7 20% spårsten.

1 mtr. m. f.

Bulten 15

19185

1910

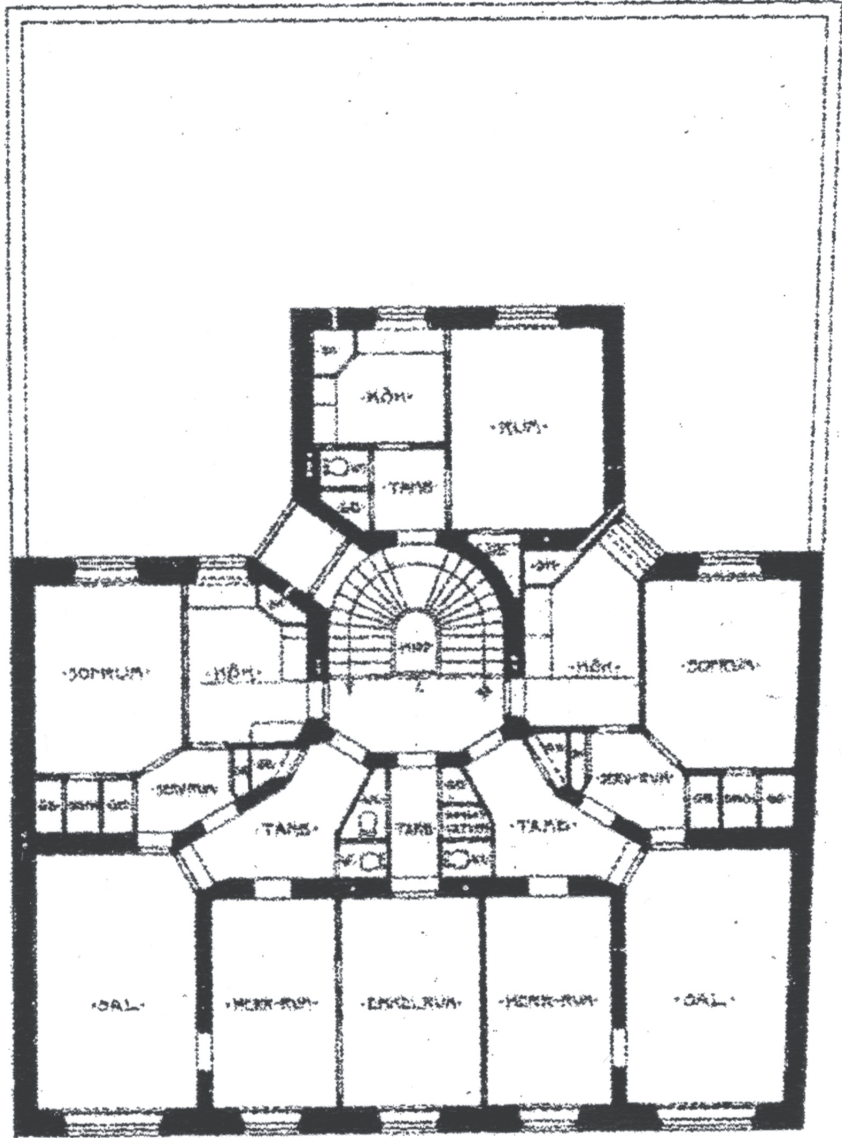
ARKITEKTEN: [illegible]

[illegible]

RITNING TIL NYBYGGNAD A TOFTEN
N° 15 KV BULTEN

Likheten med den forstillede
skisse per bestyrelsen
Stadshuset den 22. Aug. 1910.
Sjvard Westhede a/.

PLAN AF VAN-TRUFF

Stadshuset maj 1910
Sjvard Westhede

Nr 185
1910

STADENS BYGGNADSKÄMMEN

27.AUG.1913

Öfverlämnas till *Storkloster*
Stads byggnadsnämnd 1500
till lämnedom.

Kungl. Civildepartementet.

1709
1709
1709

Avskrift av Kungl. Majts nådiga resolution på underdånig ansökning av B.V.Badin om tillstånd att utvändigt avrappa boningshuset & tomten nr 15 i kvarteret Bulten i Stockholm.

Kungl. Majts

nådiga resolution på en av Bror V.Badin gjord underdånig ansökning om tillstånd att, utan hinder av föreskrifterna i § 34 mom.2 byggnadsordningen för Stockholms stad, omedelbart påbörja den utvändiga avrapningen av nybyggda boningshuset & tomten nr 15 i kvarteret Bulten i Stockholm, vilket hus den 20 mars 1913 blivit besiktigt och godkänt enligt § 73 mom.4 byggnadsordningen;

i anledning av vilken ansökning Överståthållarämbetet, till följd av nådig remiss, med eget underdånigt utlåtande av den 8 augusti 1913 överlämnat underdånigt yttrande av Stockholms stads byggnadsnämnd; givet Stockholms slott den 22 augusti 1913.

Kungl. Majt har i nåder låtit detta ärende sig förordras och finner gott tillåta att, utan hinder av föreskrifterna i § 34 mom.2 byggnadsordningen för Stockholms stad, arbetet med utvändiga avrapningen av ifrågavarande boningshus må omedelbart påbörjas, dock med skyldighet för sökanden att hava avslutat arbetet före utgången av september månad 1913 samt under förbehåll att avfärgningen av byggnaden sker på det sätt, att färgen inblandas i det murbruk, som användes till den sista påslagningen. Vilket vederbörande till underdånig efterrättelse länder.

Gustaf
(L.S.)

/Bror Petrus.

ccc
F.A.

Bulten 15

Stadsbyggnadsnämnd
i förtroende utvald
Thorsjöfors

1478.

Borgaregatan.*Maria församl.***2** kv. Bulten 12, äfv. adr.
Högalidsg. 11

äg. Lundin K, byggn.

4 kv. Bulten 13

äg. Mark C, dir.

6 kv. Bulten 14

äg. Mark C, dir.

8 kv. Bulten 15

äg. Badin B W, byggn.ing.

10 kv. Bulten 16

äg. Södra Åkeri- o. renh.

Borgen, Kungl.*Oscars församl.*

äg. Statsverket

Leijonberg S, förrådsförv.

1912

Borgaregatan*Maria församl.***2** kv. Bulten 12, Höga-
lidsg. 11**4** kv. Bulten 13

äg. Mark C, dir.

6 kv. Bulten 14

äg. Mark C, dir.

8 kv. Bulten 15

äg. Badin B W, byggn.ing.

10 kv. Bulten 16

äg. Södra Åkeri- o. renh.

Borgen, Kungl.*Oscars församl.*

äg. Statsverket

1913

Borgaregatan*Maria församl.***2** kv. Bulten 12, se Höga-
lidsg. 11**4** kv. Bulten 13

äg. Mark C, dir.

6 kv. Bulten 14

äg. Mark C, dir.

8 kv. Bulten 15

äg. *Badin B W, byggn.ing.

Håkanson H, kass:a

Strömberg F, handl.

Wolger O B, verkm.

10 kv. Bulten 16

1914

Borgaregatan*Maria församl.***2** kv. Bulten 12, se Höga-
lidsg. 11**4** kv. Bulten 13

äg. Mark C, dir.

6 kv. Bulten 14

äg. Mark C, dir.

8 kv. Bulten 15

äg. *Badin B W, byggn.ing.

Albanus G, köpm.

Andén S, banktj:m

Andersson A, kont.

Bellander B S S, e. jägm.

Eriksson F N, köpm.

Granvik R E, civ.ing.

Halden B, fil. dr

Isberg G, ing.

Liljekvist K O A, med.kand.

Lindstedt L M, lär:a

Ljungström A, arkit.

Malmberg W A, past.adj.

Nilsson P, tj:m.

Olsen F A, civ.ing.

Sjödin H, styrm.

Westerberg E, ing.

Wolger O B, byggn.ing.

10 kv. Bulten 16

1924

Södra åkeri- och renhållnings aktiebolaget, som byggde vår fastighet på Borgargatan 8 åren 1910-1913, bildades redan 1902.

VD var åkeriägaren A. Gust. Nilson och sekreteraren hette Alb. Engström - måste ha varit namne med den kände författaren Albert Engström.

Bolaget sysslade med åkeri och renhållningsarbeten och var leverantör av byggnadsmaterial som sand och makadam. Aktiekapitalet var 1912 ansevärt 243.000 kronor. Det framgår av en skrift, författad av fabrikör L. Persson som presenterades vid den ordinarie bolagsstämman den 30 april 1913.

Tyvärr står det inget specifikt om vår fastighet i den här skriften vilket är anmärkningsvärt med tanke på att huset stod klart just 1913.

Men vi får veta en hel del annat om bolaget. 1912 hade man 180 anställda arbetare som tjänade sammanlagt 210.784 kronor och 87 öre det året.

Bolaget drabbades ofta av strejkerna i Stockholm: 1904, 1905, 1908, 1909 (storstrejken) och 1911. Men bolaget skötte sina affärer och kunde dela ut mellan 6 och 10,5 procent till sina ägare under första decenniet efter sekelskiftet.

1912 hade man inte mindre än 139 hästar i egna stallar. Hästarna värderades till 74.579 kronor och 65 öre. Bolaget ägde flera tomter i stan och var med och sprängde berg på Södermalm för nya bostäder.

1908 inväljs häradsförvaldingen Sven Lundwall i styrelsen och det är han som den 26 april 1910 undertecknar ett av de första dokumenten som vittnar om att nu startar husbygget på tomten nr 15 i kvarteret Bulten inom dåvarande Maria församling. Uppdraget går till byggmästare Bror W Badin i vars hus äkta stockholmare och inflyttade sådana nu bott i 100 år.

Bror W Badin är även byggherre men också arkitekt för Borgargatan 8. I den senare egenskapen får han hjälp av arkitekten A J Sjögren som också varit med och ritat fastigheterna på Långholmsgatan 11 A, Bergsunds strand 25 och Bergsundsgatan 22.

Denne A J Sjögren hinner även med ett spektakulärt projekt som vållar rubriker i Stockholmstidningarna. I Råsunda uppför han en strutsfarm 1910!

Strutsplymer var på modet i damhattarna för hundra år sedan. Men de dyra strutsfjädrarna fick förstås importeras och kunde bara köpas av de riktigt förmögna stockholmarna.

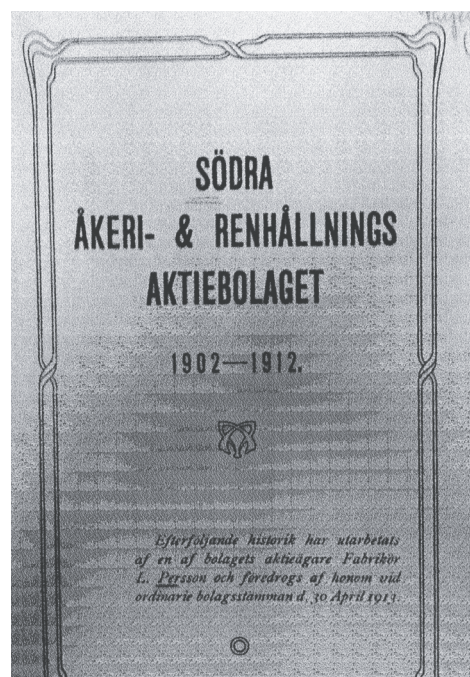
A J Sjögren reste då ner till Hagenbecks djurpark utanför Hamburg där han inköpte inte mindre än åtta strutsar som fördes till den nybyggda farmen i Råsunda.

På en bild står de stackars fåglarna i snön i sin inhägnad, betraktade av finkladda medborgare. En strutsskötare har placerat sig på säkert avstånd bakom de imponerande fåglarna.

Men fåglarna trivdes inte i den sibiriska kylan och det nybildade Strutskompaniet konkursade redan 1912. Konkursauktionen ägde rum följande år. Några år senare köpte Ivar Kreuger farmen och lät bygga Filmstaden.

Vill man veta mer om Strutskompaniet gå till Film Sound Swedens hemsida eller till kulturvetaren Henrik Perssons blogg eller Stiftelsen Filmstadens kultur.

Per L

ca 1930

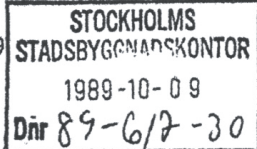

3138498

Clajas

Stockholm 8/10 1989

Bullen 15

Anmälan om smygkontorisering i fastigheten ~~Nybyggat 13~~, Borgargatan 8.

Någongång under sommaren 1981 flyttade Lars Jonassons Fastighetsskötsel AB sitt kontor från Hälsingegatan 9 , 113 23 Stockholm till Borgargatan 8. Till kontor byggde man då om en lägenhet på 3 rok på 1 trappa. Senare utökades kontoret med ytterligare 1 rum. Det var en 1:a med kokvrå vägg i vägg med kontoret som lades till. Den 22 aug 1989 öppnade Ringens Fastighetsförvaltning AB kontor på 2:a våningen i en f.d. 1:a.

Lars Jonassons Fastighetsskötsel AB är sålt (de ska flytta ut ur kontoret på 1 tr inom 1 år ?). Ringens Fastighetsförvaltning AB är en liten del av detta bolag som blir kvar här i huset som ägare och förvaltare till denna fastighet.

Anmälaren vill absolut vara anonym p.g.a. värdens hämdlystnad och omogna uppträdande.

Till handlingarna

Stockholm den 92-10-23

*Viel besiktin over
lägenheten och utredning.
Har inväntat mig anmällans
vilken utvald.*

Claja Danielsson